

Review

A Review of the Application of Benson Relaxation Technique in Hemodialysis Patients in Iran

Fatemeh Alishah¹, Hedayat Jafari², Fereshteh Araghian Mojarrad^{3*}

1. Student Research Committee, School of Nursing and Midwifery, Mazandaran University of Medical Sciences, Sari, Iran.

2. Professor, Traditional and Complementary Medicine Research Center, Mazandaran University of Medical Sciences, Sari, Iran.

3. Assistant Professor, Traditional and Complementary Medicine Research Center, Mazandaran University of Medical Sciences, Sari, Iran.

*Corresponding Author: E-mail: fereshteharaghian@yahoo.com

(Received 22 November 2024; Accepted 4 August 2025)

Abstract

Background and purpose: Hemodialysis, despite its benefits, can present patients with various problems and complications. There is an increasing tendency among patients toward non-pharmacological interventions that can be cost-effective. Patients undergoing hemodialysis have expressed their preference for non-drug therapies, such as the Benson Relaxation Technique (BRT). The present study aimed to review the application of BRT in hemodialysis patients in Iran. It is hoped that the results of this study will assist nurses in the use of this safe and cost-effective method.

Materials and Methods: This study was conducted as a narrative review. In the present study, Persian studies were searched in Persian-language databases, such as Magiran and SID, using the following keywords: "Benson relaxation," "dialysis," "hemodialysis," and "patients" from 2010 to 2024. For searching English studies, keywords, such as "Benson relaxation," "hemodialysis," and "patient," were used in databases, such as PubMed and Scopus. An advanced search was also conducted on Google Scholar in both Persian and English. The inclusion criteria entailed full-text articles in Persian and English that were conducted in Iran, while the exclusion criteria included a lack of access to full articles. Review articles were also excluded from the study.

Results: A total of 14 articles were included in the study. The review of studies demonstrated that most studies ($n=11$) were clinical trials. Most of the retrieved studies addressed the impact of BRT on anxiety, stress, and depression. BRT was used on variables, such as depression, anxiety, stress, quality of sleep, quality of life, fatigue levels, physical activity, self-efficacy, nausea and dialysis adequacy, and pain in hemodialysis patients. All studies indicated a positive impact of BRT on the examined variables.

Conclusion: Given that BRT displayed a positive effect on most problems faced by hemodialysis patients, it is recommended that hospital management and treatment centers work towards implementing this method for patients and include its training in nursing students' curricula and continuous education for nurses.

Keywords: Relaxation Technique, Benson Relaxation, Hemodialysis, Patients.

ClinExc 2025;15(41-58) (Persian).

مروری بر کاربرد آرام‌سازی بنسون بر روی بیماران همو دیالیزی در ایران

فاطمه عالیشاه^۱، هدایت جعفری^۲، فرشته عراقیان مجرد^{۳*}

چکیده

مقدمه: همو دیالیز با وجود فوایدی که دارد، می‌تواند مشکلات و عوارض متعددی برای بیماران به همراه آورد. در میان بیماران تمایل فراوانی به سوی مداخلات غیردارویی دیده می‌شود که می‌تواند مقرنون به صرفه باشد. بیماران تحت همو دیالیز، ترجیح خود را برای استفاده از روش‌های درمانی بدون دارو، مانند تکنیک آرام‌سازی بنسون (BRT)، بیان کرده‌اند. این مطالعه با تاثیر آرام‌سازی بنسون در بیماران تحت همو دیالیز انجام شد. امید است نتایج این مطالعه بتواند در کاربرد این روش ایمن و کم هزینه توسط پرستاران کمک کننده باشد.

مواد و روش‌ها: این مطالعه به صورت مرور روایتی انجام شد. در مطالعه حاضر، مطالعات فارسی در پایگاه‌های اطلاعاتی فارسی زبان مانند Magiran و SID با کلید واژه‌های آرام‌سازی بنسون، دیالیز، همو دیالیز و بیماران، از سال ۱۳۸۹ تا ۱۴۰۳ جستجو شد. برای جستجوی مطالعات به زبان انگلیسی از کلید واژه‌های Relaxation Techniques، Benson Relaxation و patients در پایگاه اطلاعات Pubmed و Scopus در بین سال ۲۰۱۰ تا ۲۰۲۴ استفاده شد. همچنین جستجوی پیشرفته در Google Scholar به زبان فارسی و انگلیسی انجام شد. معیارهای ورود شامل مقالات کاملاً فارسی و انگلیسی و اینکه مطالعه در ایران انجام شده باشد و معیارهای خروج شامل عدم دسترسی به مقاله کامل بوده است. مقالات مروری نیز از مطالعه خارج شدند.

یافته‌ها: تعداد ۱۴ مقاله وارد مطالعه شد. بررسی مطالعات نشان داد که بیشتر مطالعات (۱۱ مطالعه) از نوع کارآزمایی بالینی بوده است. بیشتر مطالعات یافت شده به تاثیر آرام‌سازی بنسون بر اضطراب و استرس و افسردگی پرداخته است. آرام‌سازی بنسون بر روی اضطراب، استرس، افسردگی، کیفیت خواب، کیفیت زندگی، میزان خستگی، فعالیت فیزیکی، خودکارآمدی، تهوع و کفایت دیالیز و درد بیماران استفاده شده است. در تمامی مطالعات آرام‌سازی بنسون بر روی متغیر مورد بررسی، تاثیر مثبت داشته‌اند.

نتیجه گیری: با توجه به یافته‌های مطالعه مبنی بر تاثیر موثر آرام‌سازی بنسون بر روی مشکلات بیماران همو دیالیزی، پیشنهاد می‌گردد پرستاران توجیهی ویژه به اجرای این مداخله موثر بر بالین بیماران نموده و آموزش آن در واحدهای درسی دانشجویان پرستاری و آموزش مدام پرستاران گنجانده شود.

واژه‌های کلیدی: تکنیک آرام‌سازی، آرام‌سازی بنسون، همو دیالیز، بیماران.

۱. دانشجویی کارشناسی ارشد مراقبت ویژه پرستاری، کمیته تحقیقات دانشجویی، دانشکده پرستاری مامایی، دانشگاه علوم پزشکی مازندران، ساری، ایران.
۲. استاد، مرکز تحقیقات طب سنتی و مکمل، دانشگاه علوم پزشکی مازندران، ساری، ایران.
۳. استادیار، مرکز تحقیقات طب سنتی و مکمل، دانشگاه علوم پزشکی مازندران، ساری، ایران.

Email: fereshteharaghian@yahoo.com

*نویسنده مسئول: ساری، دانشگاه علوم پزشکی مازندران، مرکز تحقیقات طب سنتی و مکمل
**تاریخ دریافت: ۱۴۰۳/۰۹/۰۲ - تاریخ ارجاع جهت اصلاحات: ۱۴۰۴/۰۲/۱۵ - تاریخ پذیرش: ۱۴۰۴/۰۵/۱۳

آورد. از جمله این عوارض می‌توان به اختلال در خواب، افسردگی، مشکلات فیزیکی و سوء تغذیه اشاره کرد که زندگی بیماران را تحت تاثیر قرار می‌دهد (۹). در میان بیماران گرایشی فزاینده به سوی مداخلات غیردارویی دیده می‌شود که می‌تواند مقرنون به صرفه باشد. به ویژه وقتی با مسکن‌ها مقایسه شود (۱۰). بیماران تحت همودیالیز، ترجیح خود را برای استفاده از روش‌های درمانی بدون دارو، مانند تکنیک آرامسازی بنسون^۱، یا درمانی بدن (۱۱). تکنیک آرامسازی بنسون، توانایی فرد برای تحریک انتشار مواد شیمیایی و سیگنالهای مغزی در بدن است که عضلات و اندام‌های او را کند می‌کند و در عین حال جریان خون را به مغز افزایش می‌دهد. درواقع نوعی مراقبه است که از سیستم عصبی پاراسپاتیک برای کاهش واکنش‌های فرد به استرس استفاده می‌کند. BRT^۲ فعالیت سیستم عصبی سمتیک و در نتیجه مصرف اکسیژن بدن را کاهش می‌دهد. آرامسازی عضلانی در نهایت منجر به احساس آرامش می‌شود (۱۲). هنگامی که این حالت به دست آمد سیستم پاراسپاتیک کترل می‌شود که بیمار را آرام کند و به آن‌ها کمک کند تا عالائمی مانند درد، خستگی، اضطراب، افسردگی و استرس را از بین ببرد (۱۳).

این تکنیک بسیار مناسب و ایده آل است، چرا که یادگیری و آموزش آن نیازمند تخصص و مهارت خاصی نیست. این روش فاقد هرگونه پیچیدگی است و از ابزار و تجهیزات نیز بهره نمی‌برد. این ویژگی آن را برای همه گروه‌های سنی قابل استفاده می‌کند. آرامسازی بنسون، روشی ساده و بی‌خطر است که مزایای بسیاری دارد و بیماران می‌توانند بدون نگرانی از عوارض جانبی، به راحتی و به طور مستقل از این روش استفاده کنند (۱۴).

مطالعات جستجو شده در مورد تاثیر آرامسازی بنسون بر روی فاکتورهای اضطراب (۱۵، ۱۶)، افسردگی (۱۷)، کیفیت خواب (۱۸)، استرس (۱۹)، درد (۲۰)،

مقدمه

مرحله‌ی نهایی بیماری کلیه^۱، مرحله‌ی پایانی بیماری مزمن کلیه است. هنگامی که گفته می‌شود کلیه‌ها از کار افتاده‌اند بدین معنا است که نمی‌توانند عملکرد طبیعی خود را برای حفظ زندگی داشته باشند و همینطور قادر به دفع مواد زائد و حفظ تعادل مایعات و الکترولیت‌ها نمی‌باشند و نیاز به درمان جایگزین است (۱). بیماری‌های کلیوی در سراسر جهان شیوع پیدا کرده و حدود ۸۵۰ نفر در گیر آن هستند و پیش‌بینی می‌شود که تا سال ۲۰۴۰، بیماری‌های مزمن کلیوی به پنجمین علت اصلی مرگ و میر در جهان تبدیل خواهد شد (۲).

درمان‌های جایگزین محدودی برای بیماران مبتلا به نارسایی مزمن کلیه در دسترس می‌باشد که عبارتند از: همودیالیز^۲، دیالیز صفاقی و پیوند کلیه (۳). بهترین و شناخته شده ترین روش درمانی مدیریت نارسایی کلیه در مرحله‌ی آخر، همودیالیز در نظر گرفته می‌شود که حدود ۸۶/۹ درصد از بیماران ESRD در ایالت متحده با این روش درمان می‌شوند (۴) و شامل ۷۰ درصد درمان‌های جایگزین است (۵). آمار بیماران تحت دیالیز در ایران نیز رو به افزایش بوده، به طوری که سالانه ۴۰۰۰ بیمار جدید به تعداد این بیماران افروده می‌شود (۶).

همودیالیز زندگی بیماران مبتلا به نارسایی کلیوی را طولانی‌تر کرده است، اما این بیماران با مشکلات و عوارض زیادی روبرو هستند. ناتوانی و از دست دادن عملکرد، رنج و مشقت زیادی را برای این بیماران به همراه دارد (۷) همچنین همودیالیز می‌تواند برای بیماران فرآیندی پراسترس و تنفس‌زا باشد و بار روانی و اجتماعی زیادی به همراه داشته باشد و باعث ایجاد فشارهای روحی و مشکلات روانی متعددی گردد (۸). همودیالیز با وجود فوایدی که دارد، می‌تواند با خود مشکلات و عوارض متعددی را برای بیماران به همراه

^۱ BRT

^۲ ESRD

^۲ HD

بر اساس مطالعات بررسی شده (جدول شماره ۴)، آرامسازی بنسون بر روی کیفیت خواب، افسردگی، استرس، اضطراب، میزان خستگی، فعالیت فیزیکی، خودکارآمدی، تهوع، کفایت دیالیز، درد بیماران همو دیالیزی استفاده شده است. در تمامی مطالعات، آرامسازی بنسون بر روی متغیر مورد بررسی، تاثیر مثبت داشته است.

بحث

یافته های مطالعه نشان داد بیشتر مطالعات یافت شده به تاثیر آرامسازی بنسون بر اضطراب، استرس و افسردگی پرداخته است. آرامسازی بنسون بر روی متغیرهای افسردگی، اضطراب، استرس، کیفیت خواب، کیفیت زندگی، میزان خستگی، فعالیت فیزیکی، خودکارآمدی، تهوع، کفایت دیالیز و درد بیماران همو دیالیزی استفاده شده است و تاثیر مثبت داشته است. یافته های مطالعه حاکی از تاثیر مثبت آرامسازی بنسون بر اضطراب، استرس، افسردگی است. یافته های مطالعات دیگر نیز حاکی از تاثیر مثبت آرامسازی بنسون بر استرس (۱۹، ۲۷، ۲۹)، اضطراب (۱۵، ۲۷) و افسردگی (۳۰، ۳۱) بود. پورالجلال و همکاران (۳۱) در مطالعه ای با عنوان تاثیر تکنیک آرامسازی بنسون بر اضطراب و وضعیت همو دینامیک قبل از عمل به نتایجی دست یافتند که نتایج آن با مطالعات حاضر همخوانی دارد و همسو می باشد. نتایج مطالعه بیان داشت که میانگین نمره اضطراب بیمارستان در گروه مداخله به طور معناداری کمتر از گروه کنترل بود و این کارآزمایی نشان داد که تکنیک آرامسازی بنسون روشی اینمن و بدون عوارض جانبی با تاثیر مفید قابل توجه بر اضطراب قبل از عمل و پاسخ های همو دینامیک در بیماران کاندید عمل جراحی است. مطالعه ای دیگر با هدف تاثیر تکنیک آرامسازی بنسون بر استرس، اضطراب و افسردگی زنان باردار انجام شد که نتایج نشان داد این تکنیک بر متغیرهای مورد مطالعه تاثیر مثبت دارد (۳۲). اکبری و همکاران

خستگی (۲۱)، خودکارآمدی (۲۲)، تهوع و کفایت دیالیز (۲۳)، فعالیت فیزیکی (۲۴)، کیفیت زندگی (۲۵)، انجام شده است. اما مطالعه ای که بتواند به طور جامع، به کاربرد روش آرامسازی بنسون بر روی بیماران همو دیالیز در ایران پردازد، یافت نشد. لذا؛ این مطالعه با هدف مروری بر کاربرد آرامسازی بنسون در بیماران همو دیالیز انجام شد. امید است نتایج این مطالعه بتواند در به کار بردن این روش اینمن و کم هزینه توسط پرستاران کمک کننده باشد.

مواد و روش ها

این مطالعه به صورت مرور روایتی انجام شد. در مطالعه حاضر، مطالعات فارسی در پایگاه های اطلاعاتی فارسی زبان مانند Magiran و SID با کلید واژه های آرامسازی بنسون، دیالیز، همو دیالیز و بیماران از سال ۱۳۸۹ تا ۱۴۰۳ جستجو شد. برای جستجوی مطالعات به زبان انگلیسی از کلید واژه های benson relaxation، dialysis، hemodialysis اطلاعات Pubmed در بین سال ۲۰۱۰ تا ۲۰۲۴ استفاده شد. همچنین جستجوی پیشرفته در Google Scholar به فارسی و انگلیسی انجام شد. معیارهای ورود شامل مقالات کامل فارسی و انگلیسی و اینکه مطالعه در ایران انجام شده باشد، بود و معیارهای خروج شامل عدم دسترسی به مقاله کامل بوده است. مقالات مروری نیز از مطالعه خارج شدند. دو محقق به طور همزمان و جداگانه جستجو را انجام دادند و سپس با اعمال معیارهای ورود و خروج و حذف موارد تکراری تعداد ۱۴ مقاله را وارد مطالعه نمودند (جدول شماره ۱).

یافته ها

تعداد ۱۴ مقاله وارد مطالعه شد. بررسی مطالعات نشان داد که بیشتر مطالعات (۱۳ مطالعه) از نوع کارآزمایی بالینی بوده است (جدول شماره ۲). بیشتر مطالعات یافت شده به تاثیر آرامسازی بنسون بر اضطراب و استرس و افسردگی پرداخته است (جدول شماره ۳).

همسو می باشد. همچنین مطالعه ای دیگر با عنوان بررسی تاثیر آرامسازی بنسون بر کیفیت خواب بیماران مبتلا به سلطان روده بزرگ انجام شد که یافته های حاصل از این مطالعه نشان داد آرامسازی بنسون در بهبود کیفیت خواب این بیماران موثر بود (۳۴). درنتیجه، یافته های این مطالعه نیز با مطالعه حاضر همخوانی دارد. مطالعه اندی و همکاران (۳۵) که با هدف تاثیر آرامسازی بنسون بر کیفیت خواب بیماران سلطانی انجام شد، نشان داد؛ آرامسازی بنسون از نظر بالینی و آماری بر کاهش نمره کیفیت خواب بیماران سلطانی که در مداخلات پرستاری به عنوان یکی از درمان های مکمل توصیه می شود، تاثیر می گذارد که همخوانی با نتیجه هی مطالعه حاضر دارد. همچنین مطالعه ای دیگر تحت عنوان تاثیر تکنیک آرامسازی بنسون بر کیفیت خواب سالماندان انجام شد که بیان داشت آرامسازی ممکن است بر کیفیت خواب سالماندان تاثیر مثبتی بگذارد که تاحدو دی با نتایج مطالعه حاضر همسو می باشد (۳۶).

از دیگر یافته ها تاثیر مثبت آرامسازی بنسون بر کیفیت زندگی می باشد (۲۵). مطالعه ای توسط اسدی و همکاران (۳۷) با هدف تاثیر آرامش بنسون بر کیفیت زندگی بیماران مبتلا به سندروم روده تحریکی پذیر انجام دادند که نتایج مطالعه نشان داد، تمرین آرامسازی بنسون ممکن است درمانی موثر برای بهبود کیفیت زندگی در افراد بیمار مبتلا به سندروم روده تحریکی پذیر باشد.

مطالعه ای دیگر با هدف تاثیر تکنیک های آرامسازی میچل و بنسون بر کیفیت زندگی سالماندان آسایشگاه انجام شد (۳۸) که بر اساس نتایج، تکنیک های آرامسازی بنسون و میچل کیفیت زندگی سالماندان را بهبود می بخشد. لذا همسو با نتایج مطالعات پیشین می باشد. مطالعه ای دیگر نیز با هدف بررسی تاثیر تکنیک آرامسازی بنسون بر اضطراب و کیفیت زندگی بیماران تالاسمی مژوز انجام شد (۳۹) که نتایج تایید کرد، تکنیک آرامسازی بنسون باعث کاهش اضطراب و بهبود کیفیت زندگی بیماران مبتلا به تالاسمی مژوز

(۳۳) مطالعه ای با هدف تاثیر تکنیک آرامسازی بنسون بر افسردگی، اضطراب و استرس در بیماران مبتلا به مولتیپل اسکلروزیس انجام دادند که نتایج پژوهش نشان داد که در گروه مداخله، نمرات افسردگی، اضطراب و استرس پس از استفاده از آرامسازی بنسون به طور معناداری کاهش یافت در حالی که در گروه کنترل کاهش معناداری مشاهده نشد. لذا آرامسازی بنسون در کاهش افسردگی، اضطراب و استرس بیماران مبتلا به مولتیپل اسکلروزیس موثر است. مطالعه ای دیگر با هدف تاثیر تکنیک آرامسازی بنسون بر اضطراب، افسردگی و کیفیت خواب بیماران سالماندان تحت همودیالیز انجام شد (۱۳) که نتایج آن همسو با نتایج مطالعات حاضر می باشد، لذا می توان بیان داشت تکنیک آرامسازی بنسون یک تکنیک موثر برای کاهش سطح اضطراب، افسردگی و بهبود کیفیت خواب در بیماران مسن تحت همودیالیز است. بنابراین می توان با به کارگیری از این تمرینات در بهبودی پیشگیری از مشکلات روانشناختی این بیماران گام برداشت.

یافته ها نشان داد آرامسازی بنسون بر کیفیت خواب تاثیر مثبت دارد (۱۸). مطالعه ای مرادی محمدی و همکاران (۳۴) که با هدف بررسی تاثیر آرامسازی بنسون بر کیفیت خواب بیماران پس از جراحی پیوند عروق کرونر انجام شد نشان داد، در مرحله بعد از مداخله در گروه آرامسازی بنسون، کیفیت خواب بیماران در حیطه های کیفیت خواب ذهنی، تاخیر در شروع خواب، خواب مفید، اختلالات خواب و کیفیت کلی خواب به طور معناداری بهتر از گروه کنترل بود اما در این مرحله بین دو گروه آرامسازی بنسون و گروه کنترل تفاوت معناداری در حیطه های طول مدت خواب، مصرف داروهای خواب آور و اختلال در عملکرد روزانه وجود نداشت. در نتیجه استفاده از تکنیک آرامسازی بنسون به عنوان درمان مکمل و جایگزین دارو درمانی برای بهبود کیفیت خواب بیماران پس از عمل جراحی قلب باز پیشنهاد می شود، لذا با نتایج حاضر

شد که هدف آن بررسی تاثیر روش آرامسازی بنسون بر درد، پس از جراحی با پس عروق کرونر بود که یافته‌ها حاکی از آن بود که روش آرامسازی بنسون بر کاهش درد پس از CABG و همچنین بر عالیم حیاتی به ویژه تعداد تنفس و افزایش آرامش بیمار موثر است. بنابراین می‌تواند به عنوان درمان مکمل با داروهای ضد درد مورد استفاده قرار گیرد، لذا با نتایج مطالعه‌ی حاضر همخوانی دارد و همسو می‌باشد. همچنین بر اساس نتایج به دست آمده از مطالعه مومن و همکاران (۴۵) که به بررسی تاثیر روش آرامسازی بنسون بر شدت درد پس از جراحی لامینکتومی بیماران بستری در بیمارستان‌های آجا پرداخت، بیان داشت؛ استفاده از تکنیک آرامسازی بنسون در کاهش درد بیماران کاندید لامینکتومی به عنوان یک عامل موثر، شناسایی و معرفی شده و به عنوان یک روش مکمل در کاهش درد این بیماران، توصیه می‌شود. مطالعه جودابیان و همکاران (۴۶) که به بررسی تاثیر تکنیک آرامسازی بر اضطراب و درد بیماران سوختگی پرداخت بیان داشت، آرامسازی عضلانی بر اضطراب و درد تاثیر مثبت دارد و آرامسازی عضلانی موجب کاهش اضطراب و درد بیماران دارای سوختگی می‌شود.

نتیجه مطالعه مؤید تاثیر مثبت روش آرامسازی عضلانی بنسون بر خودکارآمدی بیماران همو دیالیز بود (۲۵). مطالعه‌ای با هدف تاثیر آموزش مجازی آرامسازی بنسون بر خودکارآمدی و سلامت روان دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی سبزوار انجام شد (۴۷). نتایج تحقیق نشان داد که تفاوت بین خودکارآمدی P- <0.05 و سلامت روان (P-Value < 0.05) داشت آموزان هر دو گروه قبل و بعد از مداخله از نظر آماری معنادار نبود، لذا این بدین معنا بود که تکنیک آرامسازی بنسون تاثیری بر خودکارآمدی و سلامت روان دانشآموزان نداشت، در نتیجه این مطالعه غیرهمسو با مطالعه‌ی حاضر می‌باشد. در همین راستا، مطالعه‌ای توسط بقایی و همکاران (۴۸) با هدف عوامل

می‌شود.

یافته‌ها نشان داد که آرامسازی بنسون بر تهوع و کفایت دیالیز باعث کاهش میزان تهوع و افزایش کفایت دیالیز بیماران تحت درمان با همو دیالیز می‌شود (۲۳). نتایج مطالعه جدیدی و همکاران (۴۰) که به منظور بررسی تاثیر آرامسازی بنسون بر شدت تهوع و استفراغ زنان باردار انجام شد نشان داد، آرامسازی باعث کاهش تهوع و استفراغ در بارداری می‌شود که با نتایج مطالعه‌ی حاضر همسو می‌باشد. همچنین با یافته‌های پژوهش بیبانی و همکاران (۴۱) که در رابطه با تاثیر تکنیک آرامسازی بنسون بر شدت تهوع در بارداری انجام شد و تاثیر مثبت آرامسازی بنسون بر کاهش تهوع و استفراغ در بارداری را نشان داد، همخوانی دارد. مطالعه‌ی روپیانتو و همکاران (۴۲) که هدف آن تاثیر تکنیک آرامسازی بنسون بر حالت تهوع در بیماران مبتلا به بیماری مزمن کلیه تحت همو دیالیز بود، نشان داد که آرامسازی بنسون بر کاهش تهوع بیماران تحت همو دیالیز تاثیر داشت. بر اساس نتایج این مطالعه، انتظار می‌رود پرستاران از تکنیک آرامسازی بنسون به عنوان یک درمان غیردارویی برای کاهش حالت تهوع در بیماران همو دیالیزی استفاده کنند. همچنین در مطالعه‌ی حاضر بیان شد که آرامسازی بنسون باعث افزایش کفایت دیالیز می‌شود. نتایج مطالعه‌ی بصیری مقدم و همکاران (۴۳) که با هدف تاثیر تکنیک آرامسازی پیشونده‌ی عضلانی بر فشار خون و کفایت دیالیز در بیماران تحت درمان با همو دیالیز انجام شد نشان داد، این تکنیک در بیماران مذکور باعث کاهش میزان فشار خون و افزایش کفایت دیالیز در این بیماران می‌شود که با نتایج مطالعه‌ی حاضر همخوانی دارد.

مطالعه‌ی بلوچی و همکاران (۲۰) که با عنوان تاثیر آرامش عضلانی بر درد بیماران همو دیالیزی انجام شد که طبق نتایج این مطالعه، تکنیک آرامسازی منجر به کاهش درد بیماران همو دیالیزی می‌شود. در همین راستا، مطالعه‌ای توسط فیاضی و همکاران (۴۴) انجام

همسو با نتایج مطالعات قبل بود و بیان داشت میانگین نمره خستگی در گروه مداخله قبل و بعد از مداخله به ترتیب $14/63 \pm 11/06$ و $73/83 \pm 43/71$ بود و بین خستگی در دو گروه مداخله و کنترل بعد از مداخله تفاوت آماری معناداری وجود داشت. در نتیجه آرامسازی عضلانی در کثار دیگر والدین و در کشایط یکدیگر باعث بهبود عملکرد خانواده و خستگی و در کل بهداشت روانی خانواده و جامعه می شود و از طرف دیگر بهبود کیفیت زندگی کلیه اعضای خانواده و کودک بیمار را به همراه خواهد داشت.

نتیجه گیری

بیشتر مطالعات یافت شده به تاثیر آرامسازی بنسون بر اضطراب، استرس و افسردگی پرداخته است. آرامسازی بنسون بر روی افسردگی، اضطراب، استرس، افسردگی، کیفیت خواب، کیفیت زندگی، میزان خستگی، فعالیت فیزیکی، خودکارآمدی، تهوع و کفایت دیالیز و در دیبیماران همودیالیزی استفاده شده است. در تمامی مطالعات آرامسازی بنسون بر روی متغیر مورد بررسی، تاثیر مثبت داشته است. لذا بهتر است آرامسازی بنسون در برنامه‌های درسی دانشجویان کارشناسی پرستاری و برنامه‌های آموزش مدام پرستاران گنجانده شود. همچنین پرستاران در ارائه مراقبت از بیماران همودیالیزی از این روش ایمن و کم هزینه برای مشکلات بیان شده بهخصوص مشکلات استرس، اضطراب و افسردگی استفاده نمایند. در نهایت پیشنهاد می شود در پژوهش‌های دیگر از این روش در سایر مشکلات بیماران همودیالیزی مانند کرامپ‌های عضلانی، سردرد، تعیت دارویی و غیره استفاده شود.

پیشگویی کننده خودکارآمدی در بیماران تحت همودیالیز انجام شده است که یافته‌های حاصل از این مطالعه نشان داد، میانگین و انحراف معیار نمره خودکارآمدی کل نمونه‌ها $1/4 \pm 5/9$ بود که ارتباط معناداری با سکونت در منزل استیجاری ($p=0/049$) و عدم ابتلا به بیماری‌های دیگر ($p=0/043$) داشت. تحلیل رگرسیون خطی نشان داد که ابتلا به بیماری‌های هم‌زمان تنها متغیر پیشگویی کننده نمره کمتر خودکارآمدی می‌باشد ($b=-0/18$ و $b=-0/22$). در نتیجه خودکارآمدی ضعیف در بیماران تحت درمان با دیالیز مبتلا به بیماری هم‌زمان را بیان داشت.

نتیجه مطالعه حاکی از تاثیر مثبت آرام‌سازی بنسون بر میزان خستگی بود (۲۱). مطالعه‌ای توسط میرحسینی و همکاران (۴۹) با هدف تاثیر تکنیک آرامسازی بنسون بر شدت خستگی بیماران مبتلا به ام اس انجام شد که نتایج موید آن بود که تمرینات آرامسازی بنسون به طور قابل توجهی میانگین شدت خستگی را در بیماران مبتلا به ام اس ($P \leq 0/05$) کاهش می‌دهد. در همین راستا، مطالعه‌ای تحت عنوان تفاوت بین تاثیر تکنیک آرامسازی بنسون و تنفس عمیق بر اضطراب، کیفیت خواب و خستگی در بیماران همودیالیزی انجام گرفت که نتایج این مطالعه همسو با نتایج مطالعه‌ی حاضر بود و اظهار داشت که آرامسازی بنسون می‌تواند اضطراب، کیفیت خواب و خستگی را کاهش دهد، زیرا از ارزش‌های معنوی استفاده می‌کند که می‌تواند کیفیت زندگی بیماران همودیالیزی را بهبود بخشد (۵۰). در همین راستا مطالعه‌ای با عنوان بررسی تاثیر تکنیک آرامسازی عضلانی بر خستگی والدین کودکان مبتلا به لوسی تحقیق درمانی در بیمارستان‌های آموزشی شهر زاهدان انجام گرفت که نتایج این مطالعه

جدول شماره ۱: فرایند جستجو و انتخاب مقالات

تعداد مقالات سرچ شده	۸۵۷
مقالات پس از حذف موارد تکراری	۵۶
تعداد مقالات پس از ارزیابی عنایین مقاله	۲۵
تعداد مقالات انتخاب شده با متن کامل	۱۴

جدول شماره ۲: مطالعات انجام شده به تفکیک نوع مطالعه

نوع مطالعه	تعداد
کارآزمایی بالینی	۱۳
نیمه تجربی	۱

جدول شماره ۳: مطالعات انجام شده به تفکیک مداخله

مداخله	تعداد مقاله
استرس	۳
اضطراب	۵
افسردگی	۳
کیفیت خواب	۱
کیفیت زندگی	۱
درد بیماران	۱
فعالیت فیزیکی	۱
خستگی	۱
خود کار آمدی	۱
تهوع و کفایت دیالیز	۱
درد	۱

جدول شماره ۴: مطالعات مورد بررسی

نويسنده مسئول	سال مطالعه	حجم نمونه	عنوان مقاله	ايزاد نمونه گيرى	نوع مطالعه	روش کار	يافته ها	نتيجه گيرى
نادر آقاخانی (۱۵)	۱۴۰۲	۶۰ نفر	بررسی اثربخشی روش آرامسازی عضلانی بنسون بر اضطراب بیماران تحت همودیالیز در مرکز آموزشی درمانی داشگاه	پرسشنامه پژوهشی تجربی نیمه	برویه در سال ۱۴۰۱ ارومیه	دانشگاه علوم پزشکی قبل از مداخله و بعد از مداخله اختلاف آماری معناداری مشاهده گردید نمونه گیری در دسترس بیمار شد. با روش همودیالیز در درمانی داشگاه	در میانگین نمرات اضطراب در گروه آرامسازی بنسون آرامسازی و امام خمینی طالقانی و امام خمینی آرامسازی بنسون	معنی و به کارگیری روش آرامسازی آرامسازی بنسون می تواند به عنوان یک روش مؤثر در کاهش

اصطرباب بیماران تحت همودیالیز استفاده شود. سیاستگذاران سلامت می توانند این روش مداخله را در محتوای درسی دانشجویان پرستاری قرار دهند	میانگین نمرات اصطرباب اختلاف معنادار آماری مشاهده نگردید . (P=0/687)	تصادفی به دو گروه کنترل و مداخله تقسیم شدند. قبل از شروع مداخله پیش آزمونی از هر دو گروه با استفاده از پرسشنامه اصطرباب بک به عمل آمد. در گروه مداخله، بیماران هشت جلسه آرام سازی بسون را دریافت کردند. در پایان مداخله پرسشنامه مذکور توسط دو گروه مجددا تکمیل شدند			علوم پزشکی ارومیه			
با توجه به نتایج این مطالعه، می توان بیان کرد که آموزش و اجرای تکنیک آرام سازی عضلاتی بنسون باعث کاهش میزان تهوع و افزایش کفایت دیالیز بیماران تحت درمان با همودیالیز داد که دو روش	اختلاف میانگین بین کفايت دیالیز بعد از مداخله در گروه آزمون، با توجه به آزمون آماری تی زوجی معنادار بود . (P=0/009). سطح کفايت دیالیز در گروه آزمون قبل مداخله از $1/35 \pm 0/39$ بعد از مداخله و $1/50 \pm 0/43$ بود. اما نتیجه‌ی آزمون آماری ویلکاکسون درخصوص مقایسه‌ی شدت تهوع قبل از مداخله در گروه آزمون $1/15$ بود و تفاوت آماری معنادار نشان نداد . (P=0/65)	۹۰ بیمار همودیالیزی در گروه کنترل و مداخله از بیمارستان‌های گناباد و زاهدان در سال‌های ۱۳۹۴-۱۳۹۳ شرکت کارآزمایی بالینی	پرسشنامه بالینی	تأثیر آرام سازی عضلاتی بر تهوع و کفایت دیالیز بیماران همودیالیزی	۹۰ نفر	۱۳۹۷	فاطمه بیانی (۲۳)	
نتایج این مطالعه نشان داد که دو روش	میانگین نمره اصطرباب قبل از انجام مداخله در سه گروه تفاوت آماری	پژوهش حاضر بر روی ۹۶ بیمار تحت همودیالیز مراجعه کننده به بیمارستان‌های	کارآزمایی بالینی	پرسشنامه بالینی	ارزیابی اختلاف دو روش غیردارویی	۹۶ نفر	۱۳۹۷	مینو متقی (۱۶)

آرامسازی عضلاتی بنسون و تصویرسازی ذهنی موجب کاهش اضطراب بیماران می شود و تفاوتی از نظر تاثیرگذاری بیشترین این دو روش مشاهده نشد. لذا پیشنهاد می گردد که از این روش‌ها در کنترل اضطراب بیماران تحت همودیالیز و سایر بیماران خاص استفاده شود.	معناداری نداشت. در دو گروه مداخله تصویرسازی و بنسون میزان کاهش امتیاز اضطراب بعد از دو روش مداخله نسبت به میزان روزی دوبار این معناداری نسبت به گروه کنترل بیشتر بود. ولی میزان کاهش امتیاز اضطراب بعد از دو روش مداخله نسبت به قبل مداخله در دو گروه تصویرسازی و بنسون تفاوت نداشت. بعد از یک ماه از انجام مداخلات مجدد پرسش نامه اضطراب بک توسط بیماران تکمیل شد.	ماهشهر انجام شد. نمونه‌ها به صورت تصادفی به ۳ گروه تخصیص داده شدند. دو گروه مداخله به مدت یک ماه و به میزان روزی دوبار این فن‌ها را انجام دادند. گروه کنترل هیچ مداخله‌ای دریافت نکردند. بعد از یک ماه از انجام مداخلات مجدد پرسش نامه اضطراب بک توسط بیماران تکمیل شد.			آرامسازی عضلاتی بنسون و تصویرسازی ذهنی بر میزان اضطراب بیماران تحت همودیالیز شهرستان ماهشهر سال ۱۳۹۶		
نتایج مطالعه نشان داد که دو روش آرامسازی عضلاتی بنسون و تصویرسازی ذهنی موجب کاهش اضطراب بیماران می شود و تفاوتی از نظر تاثیرگذاری بیشترین این دو روش مشاهده نشد.	میانگین تغییرات علائم اضطراب پنهان و آشکار پس از مداخله در گروه آرامسازی تفاوت معناداری نشان داد (P=0.001). اما در گروه کنترل معنادار بنسون به مدت ۴ هفته، ۲ بار در روز و هر بار به میانگین نمرات مدت ۱۵ تا ۲۰ دقیقه انجام شد.	این مطالعه بر روی ۱۰۵ بیمار همودیالیزی انجام گرفت و نمونه‌ها به دو گروه آزمون و کنترل تقسیم شدند. تمرین آرامسازی بیانگرین تغییرات علائم اضطراب از مطالعه بر روی این مطالعه از پنهان و آشکار پس از مداخله در گروه آرامسازی تفاوت معناداری نشان داد (P=0.001). اما در گروه کنترل معنادار بنسون به مدت ۴ هفته، ۲ بار در روز و هر بار به میانگین نمرات مدت ۱۵ تا ۲۰ دقیقه انجام شد.	کارآزمایی بالینی	پرسش نامه	تاثیر آرامسازی بنسون بر اضطراب بیماران همودیالیزی	۱۰۵ نفر	۱۳۹۶ فاطمه کیانی (۲۶)

اضطراب بیماران همودیالیزی موثر باشد.	قبل از آن در گروه آرامسازی براساس آزمون تی زوجی تفاوت معناداری نشان نداد . (P=0.001)							
استفاده از آرامسازی بنسون برای کاهش استرس و اضطراب در بیماران تحت همودیالیز توصیه می شود	میانگین نمره های استرس، افسردگی و اضطراب در گروه های آزمون و کنترل قبل از مدخله تفاوت معناداری نشان نداد. بین استرس و اضطراب دو گروه در تمامی فواصل بعد از مداخله تفاوت معناداری وجود داشت معناداری بین میانگین نمرات افسردگی در هر زمان اندازه گیری وجود ندارد.	این پژوهش بر روی 70 بیمار تحت همودیالیز در ایام در سال 1395 انجام شد. نمونه ها به آزمایش و کنترل در مدت تصادفی در دو گروه کنترل و آزمون قرار گرفتند. مداخله آرامسازی بنسون به مدت 15 دقیقه دوبار در روز به مدت 4 هفته انجام شد.	کارآزمایی بالینی	پرسشنامه	تأثیر آرامسازی benson بر افسردگی، اضطراب و استرس بیماران همودیالیزی	۷۰ نفر	۱۳۹۵	مصطفوی اتاقی (۲۷)
یافته های این پژوهش نشان داد آرامسازی عضلاتی benson بر خود کارآمدی بیماران تاثیر مطابقی دارد.	میانگین سنی بیماران 56 درصد مرد و 44 درصد زن بودند. نتایج پژوهش نشان داد، تفاوت آماری معناداری بین میانگین نمرات خود کارآمدی قبل و بعد از مداخله در دو گروه وجود دارد P=0.01	این مطالعه بر روی 60 بیمار همودیالیزی بستری در بخش همودیالیز بیمارستان امام رضا (ع) شهر کرمانشاه انجام شد. بیماران به طور تصادفی به دو گروه آزمون و کنترل تقسیم شدند. روش آرامسازی عضلاتی بنسون توسط نمونه های گروه آزمون در منزل و به مدت دو ماه، هر روز یک مرتبه انجام گرفت و بر روی	کارآزمایی بالینی	پرسشنامه	بررسی تاثیر آرامسازی benson بر خود کارآمدی بیماران همودیالیزی	۶۰ نفر	۱۳۹۴	حسین فیضی (۲۲)

		گروه کنترل اقدام خاصی صورت نگرفت. بلا فاصله در پایان این دوره مجددا با استفاده از پرسشنامه های مذکور خود کار آمدی بیماران در هر دو گروه آزمون و کنترل بررسی شد.						
تکنیک آرامسازی بنسون تاثیرات مثبتی بر کیفیت زندگی بیماران تحت همودیالیز دارد.	p=٠/٠٠١ و p=٠/٠٢ با این حال میانگین نمره‌ی کیفیت زندگی خاص، پس از مطالعه تغییر معناداری نداشت. تکنیک آرامسازی بنسون تاثیر مثبتی بر کیفیت زندگی بیماران همو دیالیزی دارد.	پس از مطالعه میانگین نمرات کیفیت زندگی عمومی و کل به طور معناداری بالاتر از نمره‌ی پیش آزمون بود (به ترتیب ۶۰ و ۵۹). با این حال میانگین نمره‌ی کیفیت زندگی برای انجام آرامسازی به صورت روزانه به مدت ۶۰ روز متواتی در منزل آموزش دیدند. بیماران گروه دیدنی، بیماران گروه کنترل هیچ مداخله‌ای برای آرامش دریافت نکردند.	کارآزمایی بالینی	پرسشنامه	بررسی تاثیر تکنیک آرامسازی بنسون بر کیفیت زندگی در بین بیماران همو دیالیز	٦٠ نفر	١٣٩٤	حسین فیضی (٢٥)
می‌توان از تکنیک آرامسازی عضلاتی برای کاهش درد در بیماران همودیالیزی استفاده کرد.	اکثریت بیماران؛ مرد، متاهل، خانه دار و با تحصیلات زیر دiplom بودند و میانگین سنی واحدهای پژوهش ۰/۱۵±۰/۴۳ سال بود. در گروه مداخله کاهش معناداری نسبت به گروه کنترل در میانگین شدت درد مشاهده شد	این پژوهش بر روی ۹۰ بیمار همو دیالیزی مراکز همو دیالیز خاتم الانیا و امام علی (ع) زاهدان در سالهای ۱۳۹۲-۱۳۹۳ انجام شد که به صورت تصادفی در دو گروه کنترل و مداخله قرار گرفتند. شدت درد بیماران قبل از مداخله اندازه گیری شد. سپس آرامسازی عضلاتی بنسون طی سه	کارآزمایی بالینی	پرسشنامه	تکنیک آرامسازی عضلاتی بر درد بیماران همو دیالیز	۱۳۹۴	طاهره بلوجی (٢٨)	

	.(p=٠/٠٣) می‌توان از تکنیک آرامسازی عضلاتی برای کاهش درد بیماران همودیالیزی استفاده کرد.	جلسه به گروه مداخله آموزش داده شد و از آن‌ها خواسته شد به مدت یک ماه روزی دو بار و هر بار به مدت ۲۰-۱۵ دقیقه آرامسازی را انجام دهنده. برای گروه کنترل هیچ آموزشی ارائه نشد. سپس شدت درد در دو گروه بعد از یک ماه با هم مقایسه شد.						
آرامسازی بنسون بر کاهش افسردگی بیماران همودیالیزی موثر است.	قبل از مداخله، بین گروه‌ها از نظر متغیرهای مورد مطالعه تفاوت معناداری وجود نداشت. میانگین نمره افسردگی در گروه مداخله از قبل ۸۶/۹±۴۶/۳۲ از مداخله به بعد ۲۳/۰±۹/۲۳ یافت. این تفاوت از نظر آماری معنادار بود (P<٠/٠٠١). همچنین میانگین نمره‌ی افسردگی در گروه کنترل از قبل ۲۴/۵۸±۹/۳۰ از مداخله به پس ۶۳/۸۳±۹/۳۰ از مداخله تغییر یافت.	این مطالعه بر روی ۶۵ بیمار همودیالیزی انجام شد که به طور تصادفی به دو گروه کنترل و مداخله تقسیم شدند. گروه مداخله به مدت یک ماه دو بار در روز به مدت ۲۰ دقیقه تمرینات آرامسازی را انجام دادند. پرسشنامه افسردگی بک یک ماه قبل و یک ماه بعد از مداخله تکمیل شد. گروه کنترل درمان‌های معمول را دریافت کردند.	کارآزمایی بالینی	پرسشنامه	بررسی تاثیر آرامسازی بنسون بر افسردگی بیماران تحت همودیالیز	۶۵	نفر	نرجس حشمتی فر (۱۷)
یافه‌ها حاکی از تاثیر آرامسازی بنسون بر سطح فعالیت	قبل از مداخله میانگین فعالیت روزمزه زندگی در گروه آزمون ۱۲/۵۳±۲/۵۴ و در	این پژوهش در مراکز همودیالیز دانشگاه علوم پزشکی شیراز انجام شد. بیمار تحت همودیالیز به	کارآزمایی بالینی	پرسشنامه	تاثیر روش آرامسازی بر فعالیت فیزیکی بیماران تحت همودیالیز	۸۶	نفر	مصطفیه رامبد (۲۶)

فیزیکی بیماران تحت همودیالیز می باشد.	گروه کنترل $12/30 \pm 2/78$ هشت هفته بعد از مداخله میانگین و انحراف معیارها در دو گروه آزمون و کنترل به ترتیب $13/42 \pm 1/44$ و $11/74 \pm 3/45$ بود. آزمون تی مستقل تفاوت معناداری را بین دو گروه، بعد از مداخله از نظر فعالیت فیزیکی روزمره نشان داد $p=0/006$. یافته ها حاکی از تاثیر آرامسازی بنسون بر بهبود سطح فعالیت فیزیکی بیماران بود.	روش تصادفی ساده انتخاب شدند و در دو گروه آزمون و مداخله قرار گرفتند. تکیک آرامسازی بنسون در گروه آزمون برای ۲۰ دقیقه، ۲ بار در روز و برای ۸ هفته انجام شد. فعالیت فیزیکی با استفاده از پرسشنامه فعالیت روزمره زندگی و فعالیت ابزاری زندگی در هر دو گروه در شروع مطالعه و هشت هفته بعد مورد سنجش قرار گرفت.						
آموزش تکنیک آرامسازی benson با کاهش سطح استرس و اضطراب بیماران همودیالیزی همراه است.	بین سطوح استرس و اضطراب در گروه مداخله قبل و بعد از اجرای آرامسازی تفاوت معناداری وجود داشت $(P<0/001)$. تکنیک آرامسازی benson با کاهش اضطراب، استرس و افسردگی همراه بود.	۸۰ نفر از بیماران همودیالیزی از دو بیمارستان به عنوان گروه مداخله و کنترل انتخاب شدند. سپس تمرین آرام سازی benson در گروه مداخله به مدت ۱۵ دقیقه دو بار در روز به مدت ۴ هفته اجرا شد. بیماران با مقیاس افسردگی، اضطراب و استرس ارزیابی شدند که قبل و بعد از مداخله تکمیل شد.	کارآزمایی بالینی	پرسشنامه بالینی	اجرای آموزش آرامسازی benson در بیماران همودیالیزی، تغییرات در استرس، اضطراب و افسردگی در ک شده	۸۰ نفر	۱۳۹۲	علی مهدوی (۲۹)
آرام سازی benson می تواند با هزینه ی کم، اینمی و سادگی آن به عنوان	میانگین و انحراف معیار خستگی در گروه مداخله قبل از آرامسازی benson $0/84 \pm 6/97$ دو هفته بعد	پژوهش حاضر بر روی بیمار همودیالیزی مراجعةه کننده به بیمارستان واسعی سیزوار انجام شد. بیماران به روش	کارآزمایی بالینی	پرسشنامه بالینی	بررسی تاثیر روش آرامسازی benson بر خستگی بیماران	۹۲ نفر	۱۳۹۲	محسن کوشان (۲۱)

درمان مکمل برای کاهش خستگی در بیماران همودیالیزی مورد استفاده قرار گیرد.	۱/۰۷±۵/۲۵ هفته بعد ۱/۱۱±۳/۹۲ است. تجزیه و تحلیل داده‌ها بین میانگین امتیازات خستگی نمونه‌های پژوهش قبل و بعد از مداخله در گروه آزمون تفاوت معناداری را نشان داد (P<0/01).	نمونه‌گیری در دسترس انتخاب و سپس با استفاده از روش تخصیص تصادفی به دو گروه کنترل و مداخله تقسیم شدند. گروه مداخله تمرینات آرام‌سازی بنسون را به مدت ۱۵ دقیقه دو بار در روز طی مدت یک ماه انجام دادند.			همودیالیزی			
این مطالعه بر اهمیت تکنیک آرام‌سازی بنسون در بهبود کیفیت خواب بیماران تحت همودیالیزی تاكید کرد.	نتایج نشان داد که نمرات در بین دو گروه از نظر مقیاس‌های شاخص کیفیت خواب پیتسبورگ تفاوت معنادار وجود دارد. این مطالعه بیماران گروه مداخله به آنوار صوتی بنسون در بهبود کیفیت خواب بیماران تحت همودیالیز نشان داد.	این پژوهش بر روی ۸۶ بیمار همودیالیز مراقبه کننده به واحدهای همودیالیز وابسته به دانشگاه علوم پزشکی شیراز که به صورت تصادفی در دو گروه آزمون و کنترل قرار گرفتند، انجام شد. بیماران گروه مداخله به آنوار صوتی بنسون گوش دادند. تکنیک آرام‌سازی دو بار در روز هر بار به مدت ۸ دقیقه به مدت ۸ هفته انجام شد.	کارآزمایی بالینی	پرسشنامه	بررسی تاثیر آرام‌سازی بنسون بر کیفیت خواب بیماران همودیالیز	۸۶ نفر	۱۳۹۲	معصومه رامبد (۱۸)
تکنیک آرام‌سازی بنسون با کاهش استرس در بیماران همودیالیزی همراه است.	میانگین و انحراف معیار نمره‌ی استرس در گروه مداخله قبل از آرام‌سازی بنسون و ۶۴/۷۵±۱۸/۱۷ بعد از آرام‌سازی بنسون ۳۶/۲±۹/۴۷ بوده است. تجزیه و تحلیل داده‌ها بین میانگین امتیازات استرس نمونه‌های پژوهشی قبل و بعد	پژوهش حاضر در سال ۱۳۹۰ بر روی ۴۰ بیمار همودیالیزی از بیمارستان‌های امام خمینی، فاطمه الزهرا ساری انجام شد. که به روش نمونه گیری در دسترس انتخاب شدند. تمرینات آرام‌سازی benson پس از آموزش اویله با نوار ویدیویی به مدت ۱۵ دقیقه دو بار در روز و به مدت یک	کارآزمایی بالینی	پرسشنامه	بررسی تاثیر آرام‌سازی بنسون بر میزان استرس بیماران همودیالیزی	۴۰ نفر مدائله ۴۰ نفر کنترل	۱۳۹۱	احترام السادات ایلالی (۱۹)

	<p>از مداخله در گروه آزمون تفاوت معناداری را نشان داد. در حالی که این تفاوت در گروه کنترل معنادار نبود.</p>	ماه انجام شد.					
--	---	---------------	--	--	--	--	--

References

- Kalantar-Zadeh K, Jafar Th, Nitsch D, Neuen Bl, Perkovic V. Chronic kidney disease. Lancet. 2021;398(10302):786-802.
- Sacadura MC, Almeida H. Are human needs fulfilled in treatment adherence in hemodialysis? A Crossover between social work and neurology. Neuro Res. 2022;4(1):11.
- Faridah Vn, Lestari Tp, Qowi Nh. A review of family caregiver's responses of care to patients undergoing hemodialysis. Poltekita: J Ilmu Kesehatan. 2024;17(4):1145-59.
- Senmar M, Razaghpoor A, Mousavi As, Zarrinkolah F, Esmaeili F, Rafiei H. Psychological symptoms in patients on dialysis and their relationship with spiritual well-being. Florence Nightingale J Nurs. 2020;28(3):243-9.
- Crews Dc, Patzer Re, Cervantes L, Knight R, Purnell Ts, Powe NR, et al. Designing interventions addressing structural racism to reduce kidney health disparities: A report from a national institute of diabetes and digestive and kidney diseases workshop. J Am Soc Nephrol. 2022;33(12):2141-52.
- Nafar M, Aghighi M, Dalili N, Abedi Ba. Perspective of 20 years hemodialysis registry in iran, on the road to progress. Iran J Kidney Dis. 2020;14(2):95-101.
- Ghane G, Ashghali Farahani M, Seyedfatemi N, Haghani H. Effectiveness of supportive educative program on the burden in family caregivers of hemodialysis patients. Nurs and Midwifery J. 2017;14(10):885-95.
- Oshvandi K, Amini S, Moghimbeigi A, Sadeghian E. The effect of a spiritual care on hope in patients undergoing hemodialysis: a randomized controlled trial. Curr Psychiatry Res Rev. 2020;16(1):68-75.
- Salahshour Niat F, Chamanzari H, Bagheri M, Esmaili H. The effect of cold dialysate on the fatigue in patient undergoing hemodialysis. Navid No. 2022;25(82):1-12.
- Wong T, Pharr JR, Bungum T, Coughenour C, Lough NL. Effects of peer sexual health education on college campuses: a systematic review. Health Promot Pract. 2019;20(5):652-66.
- Tangkiatkumjai M, Boardman H, Walker DM. Potential factors that influence usage of complementary and alternative medicine worldwide: A systematic review. BMC Complement Med Ther. 2020;20:363.
- Benson H, Greenwood Mm, Klemchuk H. The relaxation response: psychophysiological aspects and clinical applications. Int J Psychiatry Med. 1975;6(1-2):87-98.
- Elsayed EBM, Radwan EHM, Elashri NIEA, El-Gilany AH. The effect of benson's relaxation technique on anxiety, depression and sleep quality of elderly patients undergoing hemodialysis. IJND. 2019;9(02):23-31.
- Tahmasebi H, Hasani S. The comparing The effect of aroma inhalation lavendola and benson relaxation on condition of the vital sign patients experiencing coronary angiography. Nurs Midwifery J. 2016;14(8):682-91.
- Aghakhani N, Balandeh S, Alilu L, Talebiazar N. Study of the effectiveness of benson's muscle relaxation approach on the anxiety of patients undergoing hemodialysis in Urmia teaching hospitals: a semi-experimental research. Nurs Midwifery J. 2023;21(12):969-77.
- Motaghi M, Ebrahimzadeh M. Evaluation of the difference between two non-drug techniques of benson muscle relaxation and mental imagery on the anxiety of hemodialysis patients in mahshahr city in 2017: randomized controlled trial. Nurs Midwifery J. 2019;16(12):881-90.
- Heshmatifar N, Sadeghi H, Mahdavi A, Shegarf Nahae M, Rakhshani M. The effect of benson relaxation technique on depression in patients undergoing hemodialysis. J Babol Univ Med Sci. 2015;17(8):34-40.
- Rambod M, Pourali-Mohammadi N, Pasyar N, Rafii F, Sharif F. The effect of Benson's relaxation technique on the quality of sleep of iranian hemodialysis patients: a randomized trial. Complement Ther Med. 2013;21(6):577-84.
- Elali ES, Mahdavi A, Jannati Y, Yazdani J, Setareh J. Effects of Benson's relaxation on the stress level of hemodialysis patients. J Mazandaran Univ Med Sci. 2012;22(91):61-8.
- Beydokhti T, Kianmehr M, Tavakolizadeh J, Basiri-Moghadam M, Biabani F. Effect of muscle relaxation on hemodialysis patients' pain. Intern Med Today. 2015;21(2):75-80.
- Koushan M, Rakhshani M, Mohsenpour M, Heshmatifar N. The effect of Benson relaxation response on hemodialysis patients' fatigue. J Sabzevar Univ Med Sci. 2014;20(5):757-65.
- Feyzi H, Paveh BK, Hadadian F, Rezaei M. Effects of Benson's relaxation technique on self-efficacy among patients receiving hemodialysis. SJKU. 2016;21(11):73-83.
- Biabani F, Moghrab M, Nasirizadeh M. The effect of muscle relaxation on nausea and dialysis adequacy in hemodialysis patient. J Sabzevar Univ Med Sci. 2019;26(3):303-9.
- Rambod M, Pasyar N, Sharif F, Rafii F, Pourali Mn. The effect of relaxation technique on physical activity of hemodialysis patients. 2014;27(90-91):22-32.
- Feyzi H, Khaledi Paveh B, Hadadian F, Rezaei M, Ahmadi M. Investigating the effects of Benson's relaxation technique on quality of life among patients receiving hemodialysis. Iran J Crit Care Nurs. 2015;8(1):13-20.
- Kiani F, Zadeh Mah, Shahrakipour M. The effect of Benson's relaxation method on hemodialysis patients' anxiety. Biomed Res (India). 2017;28(3):1075-80.
- Otaghi M, Borji M, Bastami S, Solymanian L. The effect of Benson's relaxation on depression, anxiety and stress in patients undergoing hemodialysis. Int J Med Res Health Sci. 2016;5(12):76-83.

28. Baloochi Beydokhti T, Kianmehr M, Tavakolizadeh J, Basiri Moghadam M, Biabani F. Effect of muscle relaxation on hemodialysis patients' pain. Intern Med Today. 2015;21(2):75-80.
29. Mahdavi A, Gorji Mah, Gorji Amh, Yazdani J, Ardeabil Md. Implementing Benson's relaxation training in hemodialysis patients: changes in perceived stress, anxiety, and depression. N Am J Med Sci. 2013;5(9):536-40.
30. Motaghe M, Ibrahim Zadeh M. Evaluation of the difference between two non-pharmacological methods of benson muscle relaxation and mental imagery on anxiety level of patients undergoing hemodialysis in mahshahr city: a randomized controlled trial. Nurs Midwifery J. 2019;16(12):881-90.
31. Poorolajal J, Ashtaran F, Alimohammadi N. Effect of Benson relaxation technique on the preoperative anxiety and hemodynamic status: a single blind randomized clinical trial. Artery Res. 2017;17:33-8.
32. Zenouzi A, Moghadam Zb, Babayanzad S, Asghari M, Rezaei E. The effect of Benson relaxation technique on stress, anxiety, and depression in pregnant women. Holist Nurs Pract. 2024;38(4):227-37.
33. Akbari A, Ahmadi F, Jalili E, Khazaei S. The effect of relaxation technique (Jacobsen and Benson) on depression, anxiety, and stress in patients with multiple sclerosis. Curr Psychiatry Res Rev. 2020;16(3):213-9.
34. Moradi Mohammadi F, Bagheri H, Khosravi A, Ameri M, Khajeh M. The effect of benson relaxation technique on sleep quality after coronary artery bypass graft surgery. Avicenna J Nurs Midwifery Care. 2020;27(6):371-80.
35. Efendi S, Syatriani S, Amir H, Alam RI, Nurdin S, Batara As, et al. The effect of Benson relaxation on quality of sleep of cancer patients. Open Access Macedonian J Med Sci. 2022;10(G):99-104.
36. Habibollahpour M, Ranjkesh F, Motalebi Sa, Mohammadi F. The impact of benson's relaxation technique on the quality of sleep in the elderly. Topics Geriatr Rehabil. 2019;35(1):88-94.
37. Asadi M, Fayazi S, Adarvishi S, Alavinejad P, Latifi M, Soleimani A. The effect of Benson relaxation on quality of life of patients with irritable bowel syndrome. Jundishapur J Chronic Dis Care. 2016;5(4):e31068.
38. Jasour A, Afrasiabifar A, Zoladl M, Hosseini N. A comparative study on the effects of mitchell and benson relaxation techniques on quality of life of the old people in nursing homes: a quasi-experimental study. BMC Geriatr. 2023;23(1):692.
39. Ghaljeh M, Salarzehi Fk, Salehipour S. The effect of Benson relaxation technique on anxiety and quality of life in patients with thalassemia major: a clinical trial. Indian J Hematol Blood Transfus. 2023;39(4):557-64.
40. Jadidi Z, Kazemi F, Shayan A, Aghababaei S. The effect of Benson relaxation training on the severity of nausea and vomiting in pregnant women. Iran J Obstet Gynecol Infertil. 2021;24(8):75-83.
41. Biabani F, Moradi Koosha F, Moeini V, NikNezhad Jalali A, Nasirizadeh M, Moradi Z. The effect of Benson's muscle relaxation technique on severity of pregnancy nausea. Electron J Gen Med. 2019;16(2).
42. Ropyanto CB, Kusumaningrum NSD, Hidayati W. Effects of Benson's relaxation technique on nausea in patients with chronic kidney disease undergoing hemodialysis. KnE Life Sci. 2019;5:10-9.
43. Basiri Moghadam M, Madadkar Dehkordi SH, Mohammadpour A, Vaezi AA. The effect of progressive muscle relaxation technique on blood pressure and dialysis adequacy in patients undergoing hemodialysis. Modern Care J. 2014;11(3):169-76.
44. Fayazi S, Shariati A, Momeni M. The efficacy of Benson's relaxation technique on postoperative pain in coronary artery bypasses graft. Jundishapur Sci Med J. 2010;8(4):479-89.
45. Momen R, Roshandel M, Pishgoorie Sah. The effect of benson relaxation method on pain severity after laminectomy in admitted patients to AJA hospitals. Military Care Sci. 2017;4(3):168-77.
46. Javadian Kutenai H, Jafari H, Shafipour V. The effect of relaxation techniques on anxiety and pain in burn patients: a systematic review study. Clin Exc. 2022;11(4):34-43.
47. Mohamadzade Tabrizi Z, Jesmi A, Borzoei F, Heshmatifar N, Navipour E, Davarinia A. The effect of virtual Benson relaxation training technique on self-efficacy and mental health of students of sabzevar university of medical sciences: during the covid 19 pandemic. J Sabzevar Univ Med Sci. 2022;29(5):616-26.
48. Baghaie-lakeh M, Bozorgzade M, Paryad E, Ehsan Kazemnejad L, Sefati A. Predictive factors of self-efficacy in patients receiving hemodialysis. J Health Care. 2016; 18 (2) :101-10.
49. Mirhosseini S, Mohammadi A, Rezaei M, Mirbagher Ajorpaz N. The effect of Benson relaxation technique on the fatigue severity of patients with MS. JCCNC. 2019;5(3):175-82.
50. Krismiadi D, Wihastuti TA, Ismail DDSL. Differences between the effects of the Benson relaxation technique and deep breath on anxiety, sleep quality, and fatigue in hemodialysis patients. JIKA. 2023;8(2).